

СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ
с рег. № П - 6211/2016 г.
гр. София, 28.10.2016 г.

ОТНОСНО: Искане с вх. № П-6211/22.08.2016 г. от адв. В.А.В., относно предоставяне на лични данни на наследниците на починало лице.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: Председател: Венцислав Караджов и членове: Цветелин Софрониев, Мария Матева и Веселин Целков на заседание, проведено на 26.10.2016 г., разгледа преписка с рег. № П - 6211 от 22.08.2016 г. от адв. В.А.В., съдружник в АС „Д. и С.“, в което посочва, че на 10.07.2012 г. между „Ю.Б.“ АД (предишно наименование „Ю. И Е.Д.Б.“ АД) и И.С.С., ЕГН *****, е сключен Договор за кредит за рефинансиране на жилищен/ипотечен кредит № ***** от 10.07.2012 г. Задълженията по сключения договор за кредит са просрочени, поради което „Ю.Б.“ АД на 10.09.2015 г. вземането се е превърнало в изцяло предсрочно изискуемо, вследствие на което са предприети действия за уведомяване на кредитополучателя за настъпилата предсрочна изискуемост, съгласно чл. 19 от Договора за кредит (поради неплащане на три последователни месечни вноски), като са изпратени нотариална покана до същия. В следствие на предприетото уведомяване, Я.С.А. – сестра на кредитополучателя е предоставила информация и препис-извлечение от акт за смърт на И.С.С., ЕГН *****, съгласно който същият е починал на 26.08.2015 г. Също така от Районен съд – гр. Пловдив банката се е снабдила с копия на Удостоверения за отказ от наследството на В.И.С., ЕГН ***** (дъщеря на починалия) и Я.С.А., ЕГН ***** и И.С.Г., ЕГН ***** (сестри на починалия).

В тази връзка и на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от ЗЗЛД, във връзка с чл. 10б, ал. 1, т. 3 от ЗГР, адв. В.А.В., моли да бъде разрешено (указано от Община Пловдив, район Южен) предоставянето на данни от ЕСГРАОН, като бъде издадено удостоверение за наследници на И.С.С., ЕГН *****, както и удостоверения за родствени връзки/деца на починалия, неговите възходящи и отказали се от наследство трети лица. Същото е необходимо на „Ю.Б.“ АД за надлежно упражняване на законните права и защита на интересите како кредитор,

посредством уведомяване на наследниците на кредитополучателя (за които няма данни за отказ) за предстоящото предприемане на съдебни действия по издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист за просрочените задължения по Договор за кредит за рефинансиране на жилищен/ипотечен кредит № ***** от 10.07.2012 г.

Към искането за становище са приложени следните документи:

1. Договор за кредит за рефинансиране на жилищен/ипотечен кредит № ***** от 10.07.2012 г.;
2. Препис-извлечение от акт за смърт на И.С.С., издаден на 27.08.2015 г.;
3. Удостоверение от 07.09.2015 г. по ЧДГ № 11156/2015 г. по описа на IV с-в на РС – Пловдив;
4. Удостоверение от 05.10.2015 г. по ЧГД№ 12730/2015 г. по описа на IV с-в на РС – Пловдив;
5. Пълномощни;
6. Справка за актуално състояние на „Ю.Б.“ АД;
7. Писмо с изх. № 46-Б-1(1) от 12.01.20165 г. на Община Пловдив, район Южен.

Правен анализ

Гражданската регистрация включва съвкупност от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството му в качеството на носител на субективни права, като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес и др. Гражданската регистрация на физическите лица в Република България се основава на данните в актовете за тяхното гражданско състояние и на данните в други актове, посочени в закон. Вписването в регистъра на населението се извършва в общините по постоянен адрес на физическите лица. В регистрите на актовете за гражданското състояние се вписват (в населеното място, в което е настъпило събитието) събитията раждане, брак и смърт за всички лица, които към момента на настъпване на събитието са български граждани, и за лицата, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на територията на Република България, като отговорността за гражданската регистрация на територията на конкретната община е на кмета на общината, съобразно разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР).

Съгласно чл. 22 от ЗГР, регистърът на населението се поддържа в електронен вид и формира Национална база данни „Население“. Регионална база данни „Население“ е част от регистъра на населението и се състои от електронните лични регистрационни картони на физическите лица с постоянен и/или настоящ адрес в областта. Локална база данни „Население“ е част от регистъра на населението и се състои от електронните лични

регистрационни картони на физическите лица с постоянен и/или настоящ адрес в общината. В чл. 24 от ЗГР е разписано, че общинската администрация издава удостоверения въз основа на регистъра на населението.

Във всички случаи на осъществяване на действия по предоставяне на данни от регистрите на населението или от регистрите на актовете за гражданското състояние, същите съставляват действия по обработване на лични данни по смисъла на легалната дефиниция, посочена в § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД, „предоставяне на лични данни“ са действия по цялостното или частично пренасяне на лични данни от един администратор на друг или към трето лице на територията на страната или извън нея и съставлява обработване на лични данни по смисъла на закона.

По отношение на законосъобразните условия, при които се допуска обработването на лични данни (в случаите предоставянето на данни от локалната база данни „Население“) се допуска, когато е налице поне едно от изчерпателно изброените и дадени алтернативно в закона условия за допустимост.

Доказателствената тежест по отношение на наличие на едно от основанията за допустимост на обработването на лични данни е на субекта, искащ съответния обем информация, в конкретният казус - „Ю.Б.“ АД, като преценката по отношение на неговото наличие за всеки един конкретен случай е на администратора предоставящ данните – съответната община. В изложения казус администраторът, който иска да му бъдат предоставени от друг администратор лични данни на физическо лице, е длъжен да докаже наличието на свой законен интерес, пред който няма преимущество интересът на физическото лице, чиито данни се предоставят. Следва да се отбележи, че законният интерес представлява произтичаща от закон полза или изгода за позоваващия се на него.

Регистрите за гражданското състояние и регистърът на населението се създават и поддържат от Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН), която е национална система за гражданска регистрация на физическите лица в Република България и източник на лични данни за тях (чл. 100-101 ЗГР). Съгласно чл. 106, ал. 1 от ЗГР, данните от ЕСГРАОН се предоставят на:

1. българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси;
2. държавни органи и институции съобразно законоустановените им правомощия;
3. български и чуждестранни юридически лица - въз основа на закон, акт на съдебната власт или разрешение на Комисията за защита на личните данни.

Предоставянето от страна на кмета на една община на информация, съдържаща лични данни би представлявало „Обработване на лични данни“, което се извършва чрез предоставяне на данните, съгласно легалната дефиниция, посочена в параграф 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД. Предоставянето на информация, съдържаща лични данни, от длъжностните лица по гражданското състояние, може да се извършва само при наличие на една от хипотезите, разписани в чл. 4, ал. 1 от ЗЗЛД, при стриктно спазване на принципите, визирани в чл. 2, ал. 2 от ЗЗЛД и в съответствие с разпоредбите на чл. 106 от Закона за гражданската регистрация.

Законът за гражданската регистрация се явява специален по отношение на Закона за защита на личните данни при предоставяне на лични данни на трети лица. В тези случаи администраторът на лични данни следва да спазва разпоредбите на чл. 106, ал. 1 от ЗГР, където са изброени лицата и условията, при които се предоставят данни от гражданската регистрация, съдържащи се в регистрите на населението.

Отношенията между „Ю.Б.“ АД, от една страна и наследниците на кредитополучател, от друга страна са гражданскоправни. Гражданският процес е състезателен и субектите, участващи в него са равнопоставени. Освен това, обстоятелството, че дадени лица са наследници по закон на едно лице, не означава, че те автоматично придобиват качеството на длъжници на кредиторите на своя наследодател. При установяване на кръга от лицата, които имат право да наследят едно починало лице, освен хипотезата на отказ от наследство или приемане на наследство по опис, следва да се имат предвид не само наследниците по закон, за които се издава удостоверение за наследници, но и евентуалните наследници по завещание. Следва да се има предвид и че наследници от първи ред, приели наследството, изключват наследници от втори и следващ ред, а в едно удостоверение фигурират личните данни на всички наследници по закон и обработването им чрез предоставяне би се явило без правно основание, като в този случай не става ясно как и въз основа на какви съображения „Ю.Б.“ АД ще прецени на кои точно наследници да изпрати покана за доброволно изпълнение или да насочи исковата си претенция. В този случай съществува възможност да се осъществи незаконосъобразно обработване на лични данни на наследниците, които не са приели наследство или които са изключено от процеса по приемане на наследство поради наличие на наследници от по-горен ред.

Твърдението, че наследниците на дадено лице - кредитополучател, са длъжници на банката е факт, който следва да бъде доказан. Такова доказване би могло да се осъществи по съответния съдебен ред. При необходимост сезираният съд има правомощие да изиска необходимата му информация или да издаде съдебно удостоверение въз основа на което страната, в случая „Ю.Б.“ АД, да получи необходимата ѝ информация. В

Гражданскопроцесуалният кодекс е предвидена възможността за издаване на съдебно удостоверение в гражданския процес. Основният принцип в ГПК е, че официални документи и удостоверения се представят от страните (чл. 186, изр. 1 ГПК). Допустимо е и самият съд, пред които делото е висящо да ги изиска от съответното учреждение (чл. 186, изр. 2, предл. 1 ГПК) - в случая от конкретното длъжностно лице по гражданска регистрация. Ако сам не изиска съответните документи от компетентните органи, съдът може да снабди страната със съдебно удостоверение, въз основа на което тя да се снабди със съответните официални документи и удостоверения (чл. 186, изр. 2, предл. 2 от ГПК).

Предвид горното предоставянето на информация, съдържаща лични данни, от длъжностните лица по гражданското състояние, може да се извършва само при наличие на една от хипотезите разписани в чл. 4, ал. 1 от ЗЗЛД и в съответствие с разпоредбите на чл. 106 от Закона за гражданската регистрация. В конкретния случай данни за наследници на починали лица, с цел събиране на вземания, могат да се предоставят при наличие на съдебно удостоверение по чл. 186 от ГПК.

Във връзка с горното и на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от Закона за защита на личните данни, Комисията за защита на лични данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

Кметът на Община Пловдив - район Южен, в качеството му на длъжностно лице по гражданското състояние, не може да предостави удостоверения за наследници на „Ю.Б.“ АД без наличие на съдебно удостоверение. Твърдението, че наследниците по закон, фигуриращи в удостоверението за наследници на конкретно лице - страна по договор за кредит за текущо потребление, са длъжници на дружеството е факт, който подлежи на доказване и е в тежест на лицето, което твърди това обстоятелство.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цветелин Софрониев /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/